

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17021

Tarih : 16.03.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Irak'ta 1986 – 1989 yılları arasında Saddam Hüseyin'in iktidarda olduğu dönemde Baas rejimi tarafından Federe Kürdistan'da yaşayan Kürtlere yönelik başlatılan Enfal Harekatı kapsamında 16 Mart 1988 tarihinde kimyasal gazlarla Halepçe kentine yapılan saldırı sonucunda 5 binden fazla sivil insanın katledilmesinden dolayı söz konusu toplu katliamın TBMM tarafından “Soykırım” olarak tanınması hakkındaki Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Dışişleri
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 18-3-2026	Esas No: 2/3601

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
17 Mart 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
17 Mart 2026
No: 1819063

GEREKÇE

Kürt halkının tarihsel coğrafyasının parçalanmasıyla birlikte birçok katliam yaşanmıştır. Irak sınırları içinde yaşayan Kürtlerin (Kurmanc, Soran) özgürlük mücadelesi de soykırıma varan saldırılarla bastırılmak istenmiştir. Özellikle Irak'ta Saddam Hüseyin'in iktidara geldiği 1979'dan sonra topyekün bir imha siyaseti benimsenmiştir. Irak'ta iktidardaki Baas rejimi, 1986 – 1989 yıllarında Kürtlere karşı Enfal Hareketi başlatmış; kimyasal silahtan toplu infazlara, havadan bombalamadan zorla yerinden göçertmeye kadar her türlü insanlık dışı yöntemle başvurmuştur. Bunun sonucunda sadece birkaç yıl içinde binlerce Kürt köyleri yakılıp yıkılmış, bir milyondan fazla kişi yerinden edilmiş ve 200 bin civarında insan katledilmiştir.

Enfal Harekatı'nın yürütüldüğü dört yıl boyunca Irak Federe Kürdistanı'nda okul, hastane, cami ve kilise fark etmeden yerleşim yerleri bombalanırken Halepçe'de soykırıma varan bir saldırı gerçekleştirilmiştir. 16 Mart 1988 yılında Halepçe'de zehirli gazların kullanılması suretiyle genç – yaşlı, çocuk – kadın en az 5 bin kişi katledilmiş, on binlerce kişi de yaralanmıştır. İnsanlık tarihinde “Halepçe Katliamı” olarak yerini alan saldırılarda kullanılan kimyasal silahların etkisi uzun yıllar doğa ve insan yaşamı üzerinde etkisini gösterdiği için bugüne kadar 45 bin civarında kişinin öldüğü ve 60 binden fazla kişinin de sakat kaldığı tahmin edilmektedir.

Halepçe katliamı, Enfal saldırıları çerçevesinde gerçekleştirilen en acımasız saldırı olarak kayda geçmiştir. Çünkü bir kentte yaşayan Kürt varlığı, topyekün bir katliamla soyca ortadan kaldırılmak istenmiştir. Özellikle Kürt yerleşim yerlerinin yakılarak boşaltılması, toplama kamplarındaki ağır işkence, sivillerin toplu şekilde infaz edilmesi ve kadınlara yönelik cinsel saldırılar; soykırımın açık göstergeleridir. Bu sebeple Baas rejiminin Enfal Harekatı çerçevesinde gerçekleştirdiği Halepçe Katliamı, Birleşmiş Milletler (BM) Soykırımın Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi ve Uluslararası Ceza Mahkemesinin Roma Statüsüne göre yapılan soykırım tanımına uyduğu açıklanmıştır.

Saddam Hüseyin rejiminin 2003 yılında tarihe karışmasıyla birlikte geçmişle yüzleşme süreci de başlarken Baas rejiminin izlerinin silinmesine de gayret edilmiştir. Bu kapsamda Halepçe Katliamı; 1 Mart 2010 yılında Irak Yüksek Ceza Mahkemesi tarafından “Soykırım” olarak tanınmıştır. Yine Irak Parlamentosu ve Irak Kürdistan Bölgesi Parlamentosu da Halepçe katliamını açıkça soykırım olarak kabul etmiştir. Bugün Halepçe katliamına giden yolu açan Enfal katliamı Britanya, İsveç ve Norveç parlamentolarında “Kürt Soykırımı” olarak karar altına alınırken katliamın kurbanları her yıl birçok merkezde çeşitli etkinlikleriyle anılmaktadır.

Bu anlamda Kürt halkı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) de Halepçe Katliamını “Kürt Soykırımı” olarak tanımasını beklemektedir. Çünkü Kürtlerin yurttaşı olduğu başkentlerin duyarlılığı, bir arada yaşama iradesinin güçlendirilmesine hizmet edecektir. Özellikle Barış ve Demokratik Toplum sürecinde, Kürtlerin yaşadığı acılara bigane kalınmaması gerekmektedir. Eğer Türkiye dışında yaşayan Kürtlerin maruz kaldıkları saldırı ve katliamlar karşısında pozitif bir tutum sergilenirse Kürt – Türk ilişkileri de gerçek anlamını bulacaktır. Türkiye dışında yaşayan Kürtlerle yapıcı ilişkilerin geliştirilmesi ve tarihsel acılara duyarlılık gösterilmesi, duygusal kopuşu da ortadan kaldıran en etkili adımdır. Bu sebeple TBMM çatısı altında Halepçe Katliamının “Kürt soykırımı” olarak tanınması, sadece insani ve vicdani bir vazife değil; aynı zamanda halkların bir arada yaşamasının mührü olacaktır.

**Irak Kürdistan Bölgesi'nde Kürt Halkına Yönelik Gerçekleştirilen Halepçe
Katliamı'nın "Soykırım" olarak Tanınması Hakkında Kanun Teklifi**

MADDE 1 – Türkiye Büyük Millet Meclisi; Irak'ta Saddam Hüseyin iktidarında, Baas rejimi tarafından 1986 – 1989 yıllarında sürdürülen Enfal Harekatı kapsamında 16 Mart 1988 yılında kimyasal silahlarla Halepçe kentine yapılan saldırılar sonucunda genç – yaşlı, kadın – erkek, çoluk –çocuk demeden 5 binden fazla Kürt'ün katledildiğini ve on binlercesinin de yaralandığını kabul ederek; Kürt halkına yönelik soyca ortadan kaldırma saldırıları ve toplu sivil infazları içeren Halepçe Katliamı'nı "Kürt Soykırımı" olarak tanır ve ilan eder.

MADDE 2 – Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.